

1 Základní právní pojmy

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
3 Člověk v lidském společenství ✓ rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti	✓ žák debatuje o pozitivěch a problémech multikulturního soužití	<ul style="list-style-type: none"> • základní právní systémy
4 Člověk jako občan ✓ svobodný přístup k informacím ✓ stát	✓ dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	<ul style="list-style-type: none"> • publikace a forma právních předpisů • Sbírka zákonů, Portál veřejné správy • právo a stát
5 Člověk a právo ✓ právo a spravedlnost ✓ právní řád, právní vztahy	✓ vysvětlí pojem právo, uvede příklady právních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • právo a stát • právní vztahy
6 Člověk a svět (praktická filozofie) ✓ význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie při řešení životních situací	✓ debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (a to s využitím vhledu do díla významných představitelů filozoficko-etického myšlení)	<ul style="list-style-type: none"> • zákonnost a právní vědomí • základní právní systémy • morální a právní normy, Immanuel Kant • právo a spravedlnost

2 Ústavní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
3 Člověk v lidském společenství <ul style="list-style-type: none">✓ rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti	<ul style="list-style-type: none">✓ žák debatuje o pozitivěch a problémech multikulturního soužití	<ul style="list-style-type: none">• základní práva a svobody občanů• demokratické principy• Listina základních práv a svobod
4 Člověk jako občan <ul style="list-style-type: none">✓ základní hodnoty a principy demokracie✓ lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv✓ česká ústava, politický systém v ČR✓ politické strany, volební systémy, volby	<ul style="list-style-type: none">✓ charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy✓ objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech✓ charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb	<ul style="list-style-type: none">• demokratické principy• volby do Poslanecké sněmovny, do Senátu, volby prezidenta ČR• legislativní proces• Listina základních práv a svobod• moc soudní• veřejný ochránce práv• demokratické principy• politický systém• volby do Poslanecké sněmovny, do Senátu
5 Člověk a právo <ul style="list-style-type: none">✓ právní stát✓ soustava soudů v České republice✓ notáři, advokáti, soudcové	<ul style="list-style-type: none">✓ vysvětlí pojem právní stát, uvede příklady právní ochrany✓ popíše soustavu soudů, advokacie a notářství	<ul style="list-style-type: none">• moc soudní• notáři a advokáti
6 Člověk a svět (praktická filozofie) <ul style="list-style-type: none">✓ základní filozofické problémy✓ proměny filozofického myšlení v dějinách✓ význam filozofie v životě člověka	<ul style="list-style-type: none">✓ debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií)	<ul style="list-style-type: none">• základní práva a svobody občanů• Listina základních práv a svobod• John Locke, Charles de Montesquieu

3 Občanské právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
4 Člověk jako občan ✓ svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií	✓ žák dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	<ul style="list-style-type: none"> • obchodní rejstřík • insolvenční rejstřík
5. Člověk a právo ✓ právní vztahy ✓ vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví, odpovědnost za škodu ✓ rodinné právo ✓ soustava soudů v ČR	✓ vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům ✓ popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek ✓ dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace ✓ popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manžely, popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů ✓ objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, násilí ✓ popíše soustavu soudů	<ul style="list-style-type: none"> • fyzická a právnická osoba, právní osobnost, zletilost • vznik, změny, zajištění a zánik závazků • darovací smlouva, kupní smlouva, nájemní smlouva, smlouva o dílo, licenční smlouva, smlouva o zápůjčce, smlouva o úvěru • vlastnictví, spoluvlastnictví • dědění • odpovědnost za škodu a majetkovou újmu • odpovědnost za vady • manželství, rodina, vztahy mezi rodiči a dětmi, rodičovská odpovědnost, náhradní výchova a sociálně-právní ochrana dětí • domácí násilí, lichva • rejstříkové soudy

Ekonomické vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
2 Podnikání ✓ podnikání, právní formy	✓ orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky	<ul style="list-style-type: none"> • podnikání, podnikatel, obchodní korporace

4 Pracovní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
5 Člověk a právo ✓ smlouvy, odpovědnost za škodu	✓ žák popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv	<ul style="list-style-type: none">• pracovní smlouva• dohoda o provedení práce• dohoda o pracovní činnosti• práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele• odpovědnost za škodu zaměstnance a zaměstnavatele

5 Občanské soudní řízení

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
5 Člověk a právo ✓ právní ochrana občanů ✓ soustava soudů v ČR	✓ žák popíše činnost soudů ✓ popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv	<ul style="list-style-type: none">• soudy věcně, místně a funkčně příslušné• občanské soudní řízení, žaloba, rozsudek, vykonatelnost rozsudku

6 Živnostenské právo

Ekonomické vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
2 Podnikání ✓ podnikání, právní formy	✓ žák se orientuje v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky ✓ orientuje se ve způsobech ukončení podnikání ✓ na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu	<ul style="list-style-type: none">• živnost, provozování živnosti, živnostenská správa

7 Správní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
4 Člověk jako občan <ul style="list-style-type: none"> ✓ struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva ✓ občanská participace, občanská společnost 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žák uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ územní samospráva, samostatná působnost obce a kraje, občané obce a kraje, volby obecního zastupitelstva, orgány obce a kraje, obecní úřad, krajský úřad, hospodaření obce a kraje, rozpočet obce a kraje, obecně závazné vyhlášky
5 Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> ✓ správní řízení 		<ul style="list-style-type: none"> • správní řízení, správní rozhodnutí

8 Trestní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
4 Člověk jako občan <ul style="list-style-type: none"> ✓ základní hodnoty a principy demokracie ✓ lidská práva, jejich obhajování ✓ politický radikalismus a extremismus ✓ teror, terorismus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žák charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy ✓ objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat ✓ vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem ✓ vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • základní zásady trestního práva procesního • trestní právo procesní, trestní řízení • trestné činy hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, teroristického útoku, teroru
5 Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> ✓ právní ochrana občanů ✓ trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení ✓ kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů ✓ objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání ✓ popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči; popíše, kde může v této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • trestní právo procesní • orgány činné v trestním řízení • pojem a prameny trestního práva, trestní právo hmotné, trestní právo procesní • zvláštní část trestního zákoníku • trestné činy na dětech, provinění nezletilých, pomoc obětem trestných činů – Linka bezpečí, Bílý kruh bezpečí, Naše dítě

9 Právo EU

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
1 Člověk v dějinách (dějepis) Novověk – 20. století	✓ žák popíše vývoj evropské integrace	<ul style="list-style-type: none">• historický exkurz
2 Soudobý svět ✓ integrace ✓ ČR a svět	✓ charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku ✓ vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	<ul style="list-style-type: none">• primární a sekundární právo• nadstátnost EU
4 Člověk jako občan ✓ základní hodnoty a principy demokracie ✓ lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv ✓ stát, státy na počátku 21. století, český stát	✓ objasní demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy, ✓ popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika EU• Evropský veřejný ochránce práv• systém soudů EU• nadstátnost EU
5 Člověk a právo ✓ právo, právní stát ✓ právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy	✓ vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů	<ul style="list-style-type: none">• primární a sekundární právo• stížnost• Evropský veřejný ochránce práv• systém soudů EU